

Adatok Marcali környékének cincérfaunájához (Coleoptera: Cerambycidae)

BORSOS SÁNDOR

BORSOS S: *Data to the longhorn beetle fauna of the Marcali surroundings (Coleoptera: Cerambycidae).*

Abstract: The author made several collection trips near Marcali in the northern part of the Boronka - melléki landscape protection area and the unprotected Marcali hills. 98 specimens belonging to 30 species were collected by nets and by handing. List of collected material is presented. 16 species found new to the longhorn beetles fauna of the Marcali surroundings. The most interesting species are: *Strangalia arcuata* PANZ., *Clytus tropicus* PANZ. from natural protection point of view.

Bevezetés

Marcali környékének Cerambycidae faunájáról csak az 1989-1992 között a Boronka - melléki Tájvédelmi Körzet természetvédelmi feltárásakor vált ismertté néhány adat. Ezt megelőzően a hazai faunisztikai irodalomban semmilyen irodalmi adat vagy utalás nincs a vizsgált területről. SÁR (1992) 25 cincérfaj előfordulását ismerteti a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetből.

Így az alacsony fajszaám miatt célul tűztem ki, hogy adatokat gyűjtök a természetvédelmi területen és a természetes vegetációját még nagy részben őrző Marcali- háton.

Anyag és módszerek

A gyűjtést egyelével végeztem virágzó lágyszárúakról, cserjékről és farakásokról. Bár a végzett munka így is eredményesnek mondható, a jövőben mindenképpen szükséges kiegészíteni a gyűjtést kopogtatással, talajscapdázással, fűhálózással és fényscapdázással.

Munkám nagy részét a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet északi területein végeztem, elsősorban a Gyótapusztaól nyugatra eső területeken (Pósa-rét, Kőrises) és a Hosszúvíz és Gyótapuszta között található Nagy-gyótai erdőben. Néhány alkalommal a somogyzsitfai Bögő-dombon és a Somogyfajstól nyugatra eső területen (Sötét-lénia) is gyűjtöttem.

A gyűjtött fajok jegyzéke

A fajok neve mellett közlöm a gyűjtés helyét, időpontját, zárójelben azt is, hogy honnan végeztem az egyelést, illetve a begyűjtött darabszámot.

Spondylis buprestoides L. - Gyótapuszta, 1998. VI. 5. (fenyőronkról, 1)

Rhagium inquisitor L. - Gyótapuszta, 1998. VI. 5. (fenyőronkról, 1)

Rhagium mordax DE GEER - Gyótapuszta, 1998. V. 21. (tölgyronkról, 3)

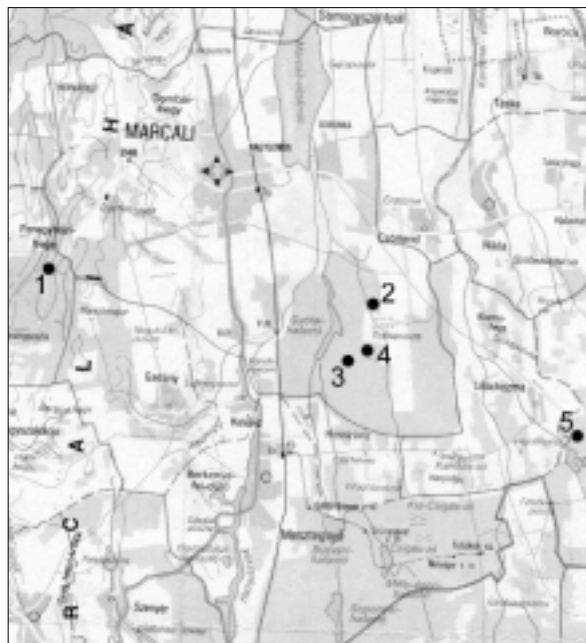
Grammoptera ruficornis FABR. - Somogyfajsz Sötét-lénia, 1997. VI. 4. (virágról, 1) - Gyótapuszta, 1997. VI. 12. (virágról, 1)

Alosterna tabacicolor DE GEER - Somogyfajsz Sötét-lénia, 1997. VI. 4. (virágról, 1) - Gyótapuszta, 1997. VI. 5. (virágról, 1) - Gyótapuszta, 1997. VI. 12. (virágról, 1)

Leptura sexguttata FABR. - Somogyfajsz Sötét-lénia, 1997. VI. 4. (virágról, 1) - Gyótapuszta, 1997. VI. 12. (virágról, 1)

Leptura livida FABR. ssp. *Pecta* K. et J. DAN. - Gyótapuszta, 1998. VI. 5. (virágról, 1) - Gyótapuszta, 1998. VI. 13. (virágról, 1)

Leptura maculicornis DE GEER - Gyótapuszta, 1998. V. 21. (virágról, 1)

1. ábra: Gyűjtőhelyek Marcali környékén

1. Somogyzsitfa Bögő-domb,
2. Marcali Gyótapuszta Pósa-rét,
3. Marcali Gyótapuszta Kőrises,
4. Marcali Gyótapuszta Nagy-gyótai erdő,
5. Somogyfajsz Sötét-lénia

Leptura rubra L. - Marcali, Gyótapuszta Nagy-gyótai erdő, 1997. VII. 20. (virágról, 5) - Somogyzsiffa Bögő-domb, 1997. VII. 20. (virágról, 2) - Gyóta-puszta, 1998. VII. 13. (fenyőrönkről, 1) - Gyótapuszta, 1998. VII. 19. (virágról, 1)

Strangalia aurulenta FABR - Somogyzsiffa Bögő-domb, 1997. VII. 20. (virágról, 1)

Strangalia quadrfasciata L. - Gyótapuszta, 1998. VII. 19. (virágról, 1)

Strangalia maculata PODA - Somogyzsiffa Bögő-domb, 1997. VII. 20. (virágról, 3)

Strangalia arcuata PANZ. - Gyótapuszta, 1997. VI. 12. (virágról, 1)

Strangalia melanura L. - Gyótapuszta, 1997. VI. 12. (virágról, 3) - Somogyzsiffa Bögő-domb, 1997. VII. 20. (virágról, 7) - Marcali, Gyótapuszta Nagy-gyótai erdő, 1997. VII. 20. (virágról, 3) - Marcali, Gyótapuszta Nagy-gyótai erdő, 1998. VII. 16. (virágról, 2) - Gyótapuszta, 1998. VII. 19. (virágról, 2)

Strangalia bifasciata O. F. MÜLLER - Marcali, Gyótapuszta Nagy-gyótai erdő, 1998. VII. 16. (virágról, 1)

Strangalia nigra L. - Somogyfajsz Sötét-lénia, 1997. VI. 4. (virágról, 1) - Gyótapuszta, 1997. VI. 12. (virágról, 2)

Strangalina attenuata L. - Gyótapuszta, 1997. VII. 14. (virágról, 3) - Marcali, Gyótapuszta Nagy-gyótai erdő, 1997. VII. 20. (virágról, 4) - Gyótapuszta, 1998. VII. 13. (virágról, 1) - Marcali, Gyótapuszta Nagy-gyótai erdő, 1998. VII. 16. (virágról, 2) - Gyótapuszta, 1998. VII. 19. (virágról, 2)

Cerambyx scopoli FUESSL. - Gyótapuszta, 1997. VI. 12. (farönkről, 2) - Gyótapuszta, 1998. V. 21. (tölgyrönkről, 2)

Phymatodes testaceus L. - Marcali, 1997. VI. 6. (1) - Marcali, 1998. V. 21. (1)

Clytus tropicus PANZ. - Gyótapuszta, 1997. VI. 12. (farönkről, 1)

Clytus arietis L. - Gyótapuszta, 1998. V. 21. (farönkről, 4)

Chlorophorus varius O. F. MÜLLER - Marcali, Gyótapuszta Nagy-gyótai erdő, 1997. VII. 20. (virágról, 2) - Gyótapuszta, 1998. VII. 13. (virágról, 2) - Marcali, Gyótapuszta Nagy-gyótai erdő, 1998. VII. 16. (virágról, 1)

Chlorophorus sartor FABR. - Marcali, Gyótapuszta Nagy-gyótai erdő, 1998. VII. 16. (virágról, 2)

Anaglyptus mysticus L. - Marcali, 1998. V. 21. (virágról, 1)

Dorcadion aethiops SCOP. - Marcali, 1998. V. 21. (fűszálról, 1)

Agapanthia dahl RICHT. - Somogyfajsz Sötét-lénia, 1997. VI. 4. (virágról, 1)

Agapanthia villosoviridescens DE GEER - Marcali, 1997. V. 10. (virágról, 1) - Somogyfajsz Sötét-lénia,

1997. VI. 4. (virágról, 2) - Gyótapuszta, 1997. VI. 12. (virágról, 1) - Gyótapuszta, 1998. V. 21. (farönkről, 1) - Gyótapuszta, 1998. VII. 13. (lombról, 1)

Agapanthia cardui L. - Gyótapuszta, 1997. VI. 12. (virágról, 2) - Gyótapuszta, 1998. VII. 19. (virágról, 1)

Mesosa curculionoides L. - Gyótapuszta, 1997. VII. 14. (farönkről, 1) - Gyótapuszta, 1998. VI. 5. (farönkről, 1)

Sapedra scalaris L. - Gyótapuszta, 1998. V. 21. (farönkről, 3)

Eredmények

A területről a következő fajok kerültek elő, amelyek SÁR (1992) fajlistájában nem szerepelnek: *Rhagium mordax*, *Alosterna tabacicolor*, *Leptura sexguttata*, *Strangalia aurulenta*, *Strangalia quadrfasciata*, *Strangalia arcuata*, *Strangalia bifasciata*, *Strangalina attenuata*, *Phymatodes testaceus*, *Chlorophorus sartor*, *Anaglyptus mysticus*, *Dorcadion aethiops*, *Agapanthia dahl*, *Agapanthia villosoviridescens*, *Agapanthia cardui*, *Mesosa curculionoides*.

Faunisztikai szempontból a következő fajok jelentősek:

Strangalia aurulenta FABR. - KASZAB (1971) szerint a hegyvidék lakója, szórványosan sokfelé gyűjtöték, de ritka; lárvája bükkben, gesztenyében, égerben, nyírben, dióban, fűzben és nyárfélékben fejlődik. SÁR (1992) felsorolásában nem szerepel, a Boronkamelléki Tájvédelmi Körzetben én sem fogtam. A Somogyzsiffa Bögő-dombról került elő egy példány 1997. VII. 20-án.

Strangalia arcuata PANZ. - KASZAB (1971) szerint faunaterületünkön a Kárpátok egész vonulatában megtalálható, de sehol sem gyakori. Hazánkból RÁCZ (1972) említi először a Zemplénből, azóta előkerült a Soproni-hegységéből (KOVÁCS, HEGYESSY 1992) és az Aggteleki Nemzeti Park területéről (KOVÁCS, HEGYESSY in press). Lárva főleg égerben fejlődik. Gyótapuszta mellől került elő egyetlen példány 1997. VI. 12-én.

Clytus tropicus PANZ. - Faunaterületünkön szórványosan elterjedt és ritka faj, lárva főleg tölgyfában fejlődik (KASZAB 1971). HORVATOVICH (1981) a Villányi-hegységben fűhálóval gyűjtötte. SÁR (1992) fajjegyzékében is szerepel Felsőkakról. Most Gyótapuszta mellől került elő 1997. VI. 12-én 1 darab egyed.

Következtetések

Bár az általam vizsgált területről korábban csak kevés adatot közöltek, mégis a gyűjtés rövid időtartama ellenére (1997/98-ban 12 terepi nap alkalmával gyűjtöttem) 16 új faj került elő, és így 41-re emelkedett a Marcali környékéről előkerült Cerambycidae fajok száma. Ez a fajsám alaposabb és rendszeresebb gyűjtéssel tovább emelkedhet.

Irodalom

- Horvatovich S. 1981: Hazánk faunájára új és ritka bogárfajok a Dél- és Nyugat-Dunántúlról III. (Coleoptera). - Janus Pannonius Múz. Évk. 25: 71-83.
- Horvatovich S. 1982: Hazánk faunájára új és ritka bogárfajok a Dél- és Nyugat-Dunántúlról IV. (Coleoptera). - Janus Pannonius Múz. Évk. 26: 19-32.
- Horvatovich S. 1995: A Dráva mente cincérfaunája (Coleoptera: Cerambycidae) - Dunántúli Dolg. Term. tud. Sorozat 8: 93-97.
- Kaszab Z. 1971: Cincérek - Cerambycidae. - Fauna Hung. IX. (4): 1-283.
- Kovács T., Hegyessy G. 1992: Új és ritka fajok Magyarország cincérfaunájában (Coleoptera, Cerambycidae). - Fol. Hist.-nat. Mus, Matr. 17: 181-188.
- Kovács T., Hegyessy G. in press: Cerambycidae (Coleoptera) from the Aggtelek National Park. - In: Mahunka, S. (ed.): The Fauna of the Aggtelek National Park, 1. Hungarian Natural History Museum, Budapest.
- Rácz G. 1972: Új cincérfaj a magyar faunában. - Folia ent. hung. 25 (2): 501.
- Sár J. 1992: Adatok a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet bogárfaunájához (Coleoptera). - Dunántúli Dolg. Term. tud. Sorozat 7: 149-161.

A szerző címe (Author's address):

BORSOS Sándor
H-8700 Marcali
Bajcsy-Zs. u. 7
Hungary

